

Õppeprotsessi kirjeldus: muusika II kooliaste

II kooliastme õpilasele omast teadmishimu ning aktiivsust rakendatakse kõigis muusikalistes tegevustes. Selles eas tähtsustub töö õpilaste individuaalseid muusikalisi võimeid arendades ning rakendades erinevates muusikalistes tegevustes. Olulised tegevused on selleski kooliastmes **laulmine** ja **pillimäng**. Klassitunnis lauldakse *a cappella* ning saatena ühe- ja kahehäälselt, koolikooris kahe- ja kolmehäälselt. Süvendatakse pillimänguoskusi erinevates pillikoosseisudes ning omandatakse kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi lihtsamad mänguvõtted, tutvutakse digivahendite kasutamise võimalustega muusikaõppes. **Liikumistegevuse** põhirõhk on eesti rahvatantsudel ning teiste rahvaste muusika karakteri väljendamisel liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse muusikalise omaloomingu kaudu. **Muusikat kuulates** arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtsustub muusika oskussõnade kasutamine muusikapalasis analüüsidest ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes. Kujuneb kriitiline suhtumine internetis leiduvasse muusikasse. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu, kasutades muuhulgas erinevaid digivahendeid ja -keskkondi. Õpilaste eneseväljendusoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm). Rahvustraditsioonide edasikandumisel tähtsustub õpilaste osavõtt laulupidudest – võimalikult paljude õpilaste kaasamine koolikooridesse. Et saada kuulamiskogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, käiakse kontsertidel ja muusikaetendustel, sealhulgas virtuaalsetel ning võetakse osa erinevatest õppekäikudest. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära. Õppes pööratakse tähelepanu hariduslike erivajadustega (sh andekate) õpilaste võimete arendamisele.

Kultuuri- ja väärtuspädevus

Muusikas rõhutatakse kultuuriteadmisi ja nende väärtustamist õppija identiteedi osana. Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsitavate muusikateoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loomingu tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõigisse infokanalitesse. Kultuuri- ja väärtuspädevust kujundavad eeskätt ühislaulmine, koorilaul ja osalemine laulupidudel. Ka muusika kuulamine ning õppekäigud kultuuriloolistesse paikadesse, kontsertidele ja muusikaetendustele aitavad kaasa kultuuri- ja väärtuspädevuse kujunemisele.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus

Uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, (sh koostöö digitehnoloogia toel) loovtööd, arutlused ja esitlused, ühislaulmine, pillimäng, õppekäigud, koorilaagrid, kontsertreisid, ühistes valdkondlikes ja valdkondadeülestes õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise

toetamist. Kultuurisündmustest osavõtt aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Muusikateoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamustest lugu pidama. Sotsiaalset pädevust kujundatakse kõigi muusikaliste tegevuste kaudu.

Enesemääratluspädevus

Pidev tagasiside andmine ja eneseanalüüsi oskuse arendamine aitavad tundma õppida oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti. Selle kujunemist toetavad esinemised kooliüritustel, osavõtt muusikaolümpiaadidest ja -konkurssidest, sh digiloovtööde konkurssidest. Kultuuri- ja sotsiaalteemade käsitlemine (kontserdid ja muusikaetendused, muusikapalade ainek ja sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.

Õpipädevus

Muusikas kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded, loov- ja uurimuslikud tööd eeldavad info hankimist, analüüsimist ja tõlgendamist, kasutades muuhulgas digitaalseid info hankimise ja rühmatöö vahendeid ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Muusikas saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus

Muusikas on tähtsal kohal heliteostest, kunstistiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Muusikateemaliste referatiivsete ning loov- ja rühmatööde koostamine eeldab oskust mõista teabetekste ning suunab kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik, helifail, digitaalne arengumapp jms). Muusikas tutvutakse muusika kui kommunikatsioonivahendiga, õppides tundma selle eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides“ sõnumeid ühest keelest teise. Suhtluspädevuse kujunemisele aitab kaasa aktiivne osalemine kooli-, kodukoha ja üleriigilistes koorides, ansambrites ning orkestrites.

Ettevõtlikkuspädevus

Vajalike oskuste kujunemist toetavad muusikas individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Muusikas väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus, näiteks bänd, *playbox*, omalooming (muusikaline liikumine, dramatiseering, muusika kuulamine jne), lubab katsetada erinevaid ideede väljendamise ja esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama töö ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus

Muusikas rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama erinevaid mõisteid (kompositsioon, struktuur, rütm, taktimõõt jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Loovülesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid (pillide ja näitlike õppevahendite valmistamine, digitaalsete noodigraafika-, helisalvestus-, helitöötlus- ja muude programmide kasutamine) ning uuenduslikke lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika arengus.

Digipädevus

Kiiresti muutuvus ühiskonnas saab muusika õpetus- ja kasvatusesmärkide saavutamisel rakendada uuenevaid tehnoloogiasuundi: hankida ja säilitada infot, hinnata selle adekvaatsust; kasutada muusikat luues ja õppides erinevaid digikeskkondi ning olla teadlik nendes peituvatest ohtudest. Käsitletakse intellektuaalse omandi ja internetiturvalisusega seotud teemasid.

Muusikaharidus meedias, <http://www.emol.ee/emol-meedias/>

4. klassis on 2 tundi, 5. ja 6. klassis 1 tund nädalas.

Lisamaterjali sümbolid:

Lugemine

Vaatamine

Kuulamine

Päts, Riho (1962, 1989, 2010). *Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis*. Koolibri.

Kaljuste, Heino (2011). *Heino Kaljuste artiklite kogumik*. Koostanud Ene Kangron. Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia
Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid (2014). Koostanud Kristi Kiilu, Anu Sepp. Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia
<https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/54734>

Õppeprotsessi juurde kuuluvad artiklid ja näidistöökavad 4.–6. klassile

<http://oppekava.innove.ee/muusika/>

Laulmine	Õpikeskkonna vajadus: naturaalklaver, süntesaator, akustiline kitarr, väikekannel, plokkflööt, Orffi instrumentaarium (rütmi- ja plaatpillid), noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetrepp, astmetulp, käemärkide tabel	
Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale	Lõiming
Õpilane: 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, on teadlik häälehoiu vajadusest; 2) seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g–G2; 3) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes; 4) laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;	1. Kõigi õpilaste kaasamine ühislaulmisse. 2. Diferentseeritud töö: õpilaste vokaalsete võimete arvestamine ja arendamine üksi ning rühmas lauldes (solistid, ansamblid, koor). 3. Laulu õppimine: 1) käemärkide/rändnoodi abil; 2) rütmistatud astmenoodi järgi; 3) traditsioonilise noodi järgi; 4) kuulmise järgi; 5) kombineeritud meetodil. 4. Mitmehäälsuse taju arendamine: kaanonite laulmine, <i>ostinato</i> lisamine laulule. 1. Hääle kujundamisest. Vilja Sliževski http://oppekava.innove.ee/haale-kujundamisest-pohikoolis/ 2. Laulmine ja hääle kujundamine. Taavi Esko, Niina Esko http://vana.oppekava.ee/index.php/Laulmine_ja_h%C3%A4%C3%A4le_kujundamine_klassitunnis_ning_koorilaulus 3. Regilaulu käsitlemisest. Celia Roose http://oppekava.innove.ee/regilaulu-kasitlemisest-pohikooli-muusikaopetuses/	Eesti keel Õigekiri, silbitamine, hääldamine, diktsioon. Kirjandus Laulu teksti tähenduse mõistmine, laulutekstide autorid. Võõrkeeled Riigid ja nende kultuur. Võõrkeelsed laulud. Vaba aeg: lemmiklaulud, artistid, muusikaharrastused. Matemaatika Taktimõõt, helivältsused. Inimeseõpetus Mina ja meie. Kodu, kodumaa- ja rahvakalendri teemad; aeg (tempo), liiklus. Kehaline kasvatus

5) laulab peast kooliastme ühislaul: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Vörk), „Kas tunned maad“ (J. Berad), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul), „Püha öö“ (F. Gruber).	4. Erinevate meelesüsteemide kasutamisest. Merike Kuivits, Tuuli Jukk http://oppekava.innove.ee/erinevate-meelesusteemide-kasutamine-muusikaopetuses/ 5. Õppekavast laulupeoni. Aarne Saluveer http://oppekava.innove.ee/oppekavast-laulupeoni-eile-tana-homme/ 6. Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid: https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/54734 • Laulmine. Kadi Härma, Anu Sepp 7. Näidistöökavad: http://oppekava.innove.ee/muusika/ • Näidistöökava, 4. klass. Anne Ermast • Näidistöökava, 5. klass. Anne Ermast • Näidistöökava, 6. klass. Anne Ermast	Laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine lauldes, hingamine. Ühiskonnaõpetus Laulude teksti analüüs: riik, rahvus. Ajalugu Eesti ajalugu (ärkamisaeg, laulud, heliloojad); Eesti hümnid ajalugu.
Hindamine	Hinnates motiveeritakse õpilase arengut kohese suulise tagasiside kaudu. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangutega. Mõlema tagasisidevormi puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Laulmisel ei hinnata viisipidamist. Lisaks muusika ainekavas kirjeldatud õpitulemustele arvestatakse hinnates: 1) aktiivset osavõttu ühislaulmisest; 2) õpilase arengut üksi ja/või rühmas lauldes; 3) muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ning rakendamist lauldes; 4) õpilase osalemist koolikooris, esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel, võistlustel, muusikaolümpiaadil, laulupäevadel ja laulupeol. 1. Hindamisest muusikaõpetuses. Karolina Sepp, Aive Skuin http://oppekava.innove.ee/hindamisest-muusikaopetuses/	

	2. Kujundav hindamine kui võimalus. Leelo Tiisvelt http://koolielu.ee/info/readnews/106547/kujundav-hindamine-kui-voimalus 3. Motiveeriv hindamine. Anne Susanna Lindström http://oppekava.innove.ee/motiveeriv-hindamine-2/ 4. Õppimist toetav hindamine. Maria Jürimäe https://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/otildeppimist-toetav-hindamine-kui-osa-koolikultuurist.html	
Pillimäng	Õpikeskkonna vajadus: Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), väikekanded ja/või plokkflöödid, naturaalklaver, süntesaator, akustiline kitarr, metronoomiäpp, häälestusäpp, noodigraafikaprogrammid ja -äpid, pillimängu simulatsiooniäpid nutivahenditele.	
Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale	Lõiming
Õpilane: 1) kasutab keha-, rütmi- ning plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des; 2) rakendab musitseerides kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõteteid, seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga; 3) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.	1. Orffi ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogika rakendamine – kaasmängud, <i>ostinato</i>'d, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. 2. Rütmi mängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid. 3. Absoluutsete helikõrguste (tähtnimede) kasutamine plaatpillide, plokkflöödi ja/või väikekandle mänguvõtete rakendamisel. 4. Aktiivõppemeetodite kasutamine: paaris- ja rühmatöö, arutelu, rollimäng jne. 5. Õigete mänguvõtete kasutamine pillimängus. 1. Pillimängust muusikatunnis. Liivi Urbel http://oppekava.innove.ee/pillimangust-muusikatunnis-2010/ 2. Plokkflöödi mänguvõtete õpetamisest. Tiina Selke, Ly Tammerik http://oppekava.innove.ee/plokkfloodi-manguvotete-opetamisest-klassitunnis-2010/	Võõrkeeled Võõrkeelsed pilliõppeprogrammid, muusikaterminid, akordide tabelid, pillide nimetused. Matemaatika Noodi-, helikõrgused, taktimõõt. Tööõpetus Lihtsate rütmipillide valmistamine. Kehaline kasvatus Keha asend, koordinatsioon. Kunst

	3. Väikekandle mänguvõtete õpetamine. Pille Karras http://oppekava.innove.ee/vaikekandle-manguvotete-opetamine-klassitunnis/ 4. Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid: https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/54734 ● Plokkflööt üldhariduskooli muusikaõpetuses. Anne Ermast ● Omaloomingu ja improvisatsiooni võimalustest muusikatunnis. Kadi Härma ● Orffi pedagoogika. Monika Pullerits ● S. Suzuki pilliõppe meetodika. Karmen Kääramees ● É. Jaques-Dalcroze'i rütmika ja pedagoogilised põhimõtted. Kaja Kaus 5. Näidistöökavad: http://oppekava.innove.ee/muusika/ ● Näidistöökava, 4. klass. Anne Ermast ● Näidistöökava, 5. klass. Anne Ermast ● Näidistöökava, 6. klass. Anne Ermast C. Orffi pedagoogika näiteid: 1. Studio 49 plaatpillide tutvustus, https://www.youtube.com/watch?v=zQOgd6uqYhc 2. Orffi pedagoogika: avastamine, kogemus, loovus, https://www.youtube.com/watch?v=Glg57hqBYqY 3. Plaatpillide <i>ostinato</i> lisamine laulule, https://www.youtube.com/watch?v=3i-NapXvuCM 4. Plaat- ja rütmipillide ning plokkflöötide orkester, https://www.youtube.com/watch?v=UEfdqcep3LU 5. Kompositsiooni esitamine kehapillil, https://www.youtube.com/watch?v=IDvlo_LRIZ4	Pillide kujutamine kunstitöodes. Ajalugu Eesti kultuuri ajalugu (sh vanad pillid). Ühiskonnaõpetus Autorikaitse.

Hindamine	Hinnates motiveeritakse õpilase arengut kohese suulise tagasiside kaudu. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangutega. Mõlema tagasisidevormi puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Lisaks muusika ainekavas kirjeldatud õpitulemustele arvestatakse hinnates: 1) aktiivset osavõttu musitseerimisest; 2) õigete mänguvõtete kasutamist pillimängus; 3) õpilase arengut üksi ja/või rühmas pilli mängides; 4) muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ning rakendamist pillimängus; 5) osalemist kooli instrumentaalansambelis, esinemist kooliüritustel. 1. Motiveeriv hindamine. Anne Susanna Lindström http://oppekava.innove.ee/motiveeriv-hindamine-2/ 2. Kujundav hindamine kui võimalus. Leelo Tiisvelt, http://koolielu.ee/info/readnews/106547/kujundav-hindamine-kui-voimalus 3. Õppimist toetav hindamine. Maria Jürimäe https://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/otildeppimist-toetav-hindamine-kui-osa-koolikultuurist.html 4. Hindamisest muusikaõpetuses. Karolina Sepp, Aive Skuin http://oppekava.innove.ee/hindamisest-muusikaopetuses/	
Muusikaline liikumine	Õpikeskkonna vajadus: liikumiseks sobilik ruum, muusikakeskus, CD-d, internetiühendusega arvuti, videoprojektor, Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), väikekanded ja/või plokkflöödid, naturaalklaver, süntesaator, akustiline kitarr, häälestusäpp, pillimängu simulatsiooni äpid, nutivahendid.	
Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale	Lõiming
Õpilane: 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;	1. Orffi ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogika rakendamine: muusikaliste väljendusvahendite – meloodia, rütmi, tempo, dünaamika, vormi – tunnetamine ning väljendamine liikumise kaudu. 2. Valikuliselt erinevate maade rahvamuusikale iseloomulike karakterite väljendamine liikumises; võimaluse korral rahvatantsud. 3. Eesti rahvamängud ja -tantsud.	Matemaatika Noodi-, helikõrgused, taktimõõt. Tööõpetus

2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge; 3) väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid.	4. Aktiivõppemeetodite rakendamine paaris- ja rühmatöös. 1. Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid: https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/54734 • Orffi pedagoogika. Monika Pullerits • É. Jaques-Dalcroze'i rütmika ja pedagoogilised põhimõtted. Kaja Kaus 2. Näidistöökavad: http://oppekava.innove.ee/muusika/ • Näidistöökava, 4. klass. Anne Ermast • Näidistöökava, 5. klass. Anne Ermast • Näidistöökava, 6. klass. Anne Ermast 3. Tantsuline liikumine põhikooli kehalise kasvatuses tunnis: • Loovtants. Anu Sööt, Eve Noormets • Eesti rahvatantsud ja teiste rahvaste tantsud. Tiiu Pärnits, Ülle Feršel, Sille Kapper http://vana.oppekava.ee/index.php/Eesti_rahvatantsud_ja_teiste_rahvaste_tantsud • 4. Digiraamat „Tantsuline liikumine põhikooli kehalise kasvatuses tunnis“. Koostanud Anu Sööt https://issuu.com/tantsuline_liikumine/docs/tantsuline_liikumine	Lihtsate rütmipillide valmistamine. Kehaline kasvatus Keha asend, koordinatsioon. Kunst Pillide kujutamine kunstitöös. Info- ja kommunikatsiooni-õpetus Rahvaste tantsude videod. Inimeseõpetus Keha tunnetamine ja koordinatsioon.
Omalooming	Õpikeskkonna vajadus: Orffi instrumentarium (rütmika- ja plaatpillid), väikekanded ja/või plokkflöödid, naturaalklaver, süntesaator, akustiline kitarr, häälestusäpp, digitaalsed ühistöövahendid, noodigraafikaprogrammid, arvuti, nutivahend, helitöötlusprogrammid.	
Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale	Lõiming

Õpilane: 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; 2) loob tekste (regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne); 3) kasutab muusika karakteri ja meeoleu väljendamiseks loovliikumist.	1. Orffi ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogika – omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid. 2. Lihtsate rütmipillide valmistamine. 3. Aktiivõppemeetodite kasutamine: paaris- ja rühmatöö, arutelu, rollimäng jt. 1. Loovus muusikatunnis. Tauno Aints http://oppekava.innove.ee/loovus-muusikatunnis/ 2. Loovast eneseväljendusest ja omaloomingust. Kadi Härma http://oppekava.innove.ee/loovast-enevaljendusest-ja-omaloomingust-muusikatunnis/ 3. Näidistöökavad: http://oppekava.innove.ee/muusika/ ● Näidistöökava, 4. klass. Anne Ermast ● Näidistöökava, 5. klass. Anne Ermast ● Näidistöökava, 6. klass. Anne Ermast	Eesti keel Õigekiri, liisusalmide, regivärsside loomine; funktsionaalne kirja- ja lugemisoskus. Kehaline kasvatus Muusikalise liikumise kujundamine laulu karakteri järgi, kehapillisaated, koordinatsioon. Matemaatika Taktimõõt, helipikkused. Tööõpetus Lihtsate rütmipillide valmistamine. Loodusõpetus Rütmipillide valmistamine looduslikest materjalidest: puud, kivimid, liiv jm. Ühiskonnaõpetus Sotsiaalsed suhted; väärtushinnangute ja -hoiakute kujundamine. Informaatika (helisalvestus, helitöötlus, noodiraafika, programmeerimine, autoriõigus)

		Inglise keel - inglisekeelsete arvutiprogrammide kasutamine Ajalugu Eesti kultuuri ajalugu (sh laulmine, pillimäng).
Hindamine	Hinnates motiveeritakse õpilase arengut kohese suulise tagasiside kaudu. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangutega. Mõlema tagasisidevormi puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Lisaks muusika ainekavas kirjeldatud õpitulemustele arvestatakse hinnates: 1) aktiivset osavõttu loovtegevustest; 2) üksi ja/või rühmas töötamist, lähtudes õpilase võimetest ning nende arengust; 3) õigete pillimänguvõtete rakendamist loovtegevustes; 4) eneseväljendusoskust; 5) muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ning rakendamist omaloomingus; 6) osalemist kooliüritustel. 1. Hindamisest muusikaõpetuses. Karolina Sepp, Aive Skuin http://oppekava.innove.ee/hindamisest-muusikaopetuses/ 2. Kujundav hindamine kui võimalus. Leelo Tiisvelt http://koolielu.ee/info/readnews/106547/kujundav-hindamine-kui-voimalus 3. Motiveeriv hindamine. Anne Susanna Lindström http://oppekava.innove.ee/motiveeriv-hindamine-2/ 4. Õppimist toetav hindamine. Maria Jürimäe	

	https://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/otildeppimist-toetav-hindamine-kui-osa-koolikultuurist.html	
Muusika kuulamine ja muusikalugu	Õpikeskkonna vajadus: muusikakeskus, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendusega arvuti, videoprojektor, Orffi pillid (rütmi- ja plaatpillid), väikekanded, plokkflöödid, klaver, süntesaator, heliloojate portreed, eesti rahvapillide pildid, nutivahend(id), häälestusäpp, pillide simulatsiooniäpid.	
Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale	Lõiming
Õpilane: 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; 2) kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas, tuntumaid Eesti koore, teab Eesti laulupidude traditsiooni; 3) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;	1. Aktiivõppemeetodite kasutamine: vestlus, arutelu, üksi-, paaris- ja rühmatöö. 2. Orffi ja Dalcroze'i pedagoogika rakendamine – muusika visualiseerimine kunstitöodes, dramatiseering, liikumine jne. 3. Kontsertidel ja muusikaetendustel käimine. 1. Kuulamisprotsess. Elin Ots 2. Erinevate meelesüsteemide kasutamine muusikaõpetuses. Merike Kuivits, Tuuli Jukk http://oppekava.innove.ee/erinevate-meelesusteemide-kasutamine-muusikaopetuses/ 3. Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid: https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/54734 • Muusikalugu ja muusika kuulamine. Anu Sepp, Kadi Härma • É. Jaques-Dalcroze'i rütmika ja pedagoogilised põhimõtted. Kaja Kaus • Omaloomingu ja improvisatsiooni võimalustest muusikatunnis. Kadi Härma 4. Näidistöökavad: http://oppekava.innove.ee/muusika/ • Näidistöökava, 4. klass. Anne Ermast • Näidistöökava, 5. klass. Anne Ermast	Eesti keel Õigekiri, sõnavara, suuline väljendusoskus, arutus. Informaatika - helisalvestus, helitöötlus, noodigraafika, pilditöötlus, videotöötlus, autoriõigus Võõrkeeled Riigid ja nende kultuur. Võõrkeelsed laulud. Vaba aeg: lemmiklaulud, artistid, muusikaharrastused. Kunst Muusika meeolelu visualiseerimine. Matemaatika Võrdlemine, erinevad taktimõõdud.

4) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi; 5) on tutvunud valikuliselt Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonidega ning suhtub nendesse lugupidavalt; 6) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara; 7) teadvustab autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.	• Näidistöökava, 6. klass. Anne Ermast 5. Muusika ja tehnoloogia – vahendid või vigurid. Tarmo Johannes 6. Kuidas kuulata muusikat? Tarmo Johannes https://opleht.ee/2015/03/kuidas-kuulata-muusikat-osaluskontserdid-kui-puud-teistsuguse-lahenemiseni/	Inimeseõpetus Aeg (tempo); kodu- ja kodumaa. Loodusõpetus Fred Jüssi „Linnuaabits“, https://www.youtube.com/watch?v=O3gk38oX6JY. Fred Jüssi vaikusest, https://www.youtube.com/watch?v=5s4Ao8Pxjlc. Ajalugu Eesti ja teiste rahvaste kultuuri ajalugu. Ühiskonnaõpetus Laulude teksti analüüs: riik, rahvus; suhtumine teiste rahvaste ja maade kultuuritraditsioonidesse ning soov neid tundma õppida; oma maa kultuuripärandi väärtustamine; teadvustamine, autorikaitse. Info- ja kommunikatsiooniõpetus Teksti vormindamine, internetist tekstide leidmine ja salvestamine, esitluse koostamine, fotode ja helisalvestiste allalaadimine ning salvestamine.

Hindamine	Hinnates motiveeritakse õpilase arengut kohese suulise tagasiside kaudu. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangutega. Mõlema tagasisidevormi puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Lisaks muusika ainekavas kirjeldatud õpitulemustele arvestatakse hinnates: 1) väljendus- ja arutlusoskust kuulatud muusikast vesteldes; 2) üksi ja/või rühmas töötamist, lähtudes õpilase võimetest ning nende arengust; 3) muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ning rakendamist muusikat kuulates. 1. Hindamisest muusikaõpetuses. Karolina Sepp, Aive Skuin http://oppekava.innove.ee/hindamisest-muusikaopetuses/ 2. Kujundav hindamine kui võimalus. Leelo Tiisvelt http://koolielu.ee/info/readnews/106547/kujundav-hindamine-kui-voimalus 3. Motiveeriv hindamine. Anne Susanna Lindström http://oppekava.innove.ee/motiveeriv-hindamine-2/ 3. Õppimist toetav hindamine. Maria Jürimäe https://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/otildeppimist-toetav-hindamine-kui-osa-koolikultuurist.html	
Õppekäigud	Õpikeskkonna vajadus: laiendatud õpikeskkond, virtuaalne õpikeskkond,	
Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale	Lõiming
Õpilane:	Eesti keel	

1) arutleb ja avaldab arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; 2) kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.	Aktiivõppemeetodite rakendamine: vestlused, arutelud, rühmatöö, kirjalik tagasiside, veebipõhine rühmatöö, rühmatöö digivahenditega (heli- ja videosalvestus, fotograafia).	Õppekäigu reflekteerimine suuliselt ja kirjalikult. Informaatika: Informaatika - video-, heli- ja fotosalvestus, video-, heli- ja fototöötlus. Võõrkeeled Riigid ja nende kultuur. Võõrkeelsed laulud. Vaba aeg: lemmiklaulud, artistid, muusikaharrastused. Ajalugu Kodukoha muusika- ja kultuurilugu. Info- ja kommunikatsiooniõpetus Teabe leidmine internetist. Inimeseõpetus Väärtushinnangud.
Hindamine	Hinnates motiveeritakse õpilase arengut kohese suulise tagasiside kaudu. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangutega. Mõlema tagasisidevormi puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Lisaks muusika ainekavas kirjeldatud õpitulemustele arvestatakse hinnates: 1) väljendus- ja arutlusoskust kuulatud muusikast vesteldes; 2) muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ning rakendamist oma arvamust avaldades. 1. Hindamisest muusikaõpetuses. Karolina Sepp, Aive Skuin http://oppekava.innove.ee/hindamisest-muusikaopetuses/	

4. Kujundav hindamine kui võimalus. Leelo Tiisvelt

<http://koolielu.ee/info/readnews/106547/kujundav-hindamine-kui-voimalus>

3. Motiveeriv hindamine. Anne Susanna Lindström

<http://oppekava.innove.ee/motiveeriv-hindamine-2/>

5. Õppimist toetav hindamine. Maria Jürimäe

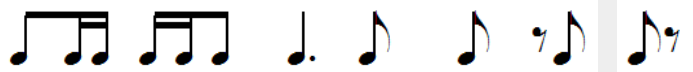
<https://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/otildeppimist-toetav-hindamine-kui-osa-koolikultuurist.html>

Muusikaline kirjaoskus Õpitulemused ja õppesisu

Õpitulemused

Õpilane:

1) mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;

2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides;

3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega);

4) mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste $g-G^2$ tähendust ning kasutab neid musitseerides;

5) mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C-a, G-e, F-d tähendust ning kasutab neid musitseerides;

7) mõistab oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:

- a) eeltakt, viulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud;
- b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon;
- c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid);
- d) tempo, *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, dünaamika, *piano*, *forte*, *mezzopiano*, *mezzoforte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo*, *diminuendo*.